

MOTORLU KARA TAŞIT ARAÇLARI İHTİYARİ MALİ SORUMLULUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Yürürlük Tarihi: 20 Ağustos 1986

Sigorta Teminatının Kapsamı

Madde 1- Sigortacı, işbu poliçede gösterilen aracın kullanılmasından doğan ve Karayolları Trafik Kanununa ve Umumi Hükümlere göre aracın işletenine terettüp eden hukuki sorumluluğu ve bu poliçe teminat kapsamında olmak şartıyla Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası hadlerinin üzerinde kalan kısmını, poliçede yazılı hadlere kadar temin eder.

İşbu sigorta, sigorta ettirenin haksız taleplere karşı müdafaasını da temin eder.

Madde 2- Sigorta Türkiye sınırları içinde geçerlidir.

Ek Sözleşmeyle Teminat Kapsamına Alınabilecek Hal ve Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 3- Manevi tazminat talepleri, ek sözleşme ile teminat kapsamı içine alınabilir. Bu taleplerin, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) dışında kalması nedeni ile, bu teminat, bahsi geçen zorunlu sigortanın varlığına bağlı olmaksızın, bu sigorta limitlerinin içinde hüküm ifade eder.

Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

- Sigortalının kendisinin uğrayacağı zararlar,
- Aracı sevk ve idare edenin, aracı sevk ve idare ederken uğrayacağı zararlar dolayısıyla ileri sürülen talepler,
- İşletenin veya aracı sevkedenin eşinin, usul ve furuunun (kendisi ile evlat edinme ilişkisi ile bağlı olanların) ve birlikte yaşadığı kardeşlerinin uğrayacağı zararlar dolayısıyla ileri sürülen talepler,
- Araç sahibi ile işleteni arasındaki ilişkide araca gelen zararlar dolayısıyla ileri sürülen talepler,
- Poliçede gösterilen aracın ve bu araç ile taşınan malların (yolcu bagajı ve benzeri eşya teminat dahilindedir) veya çekilen şeylerin bozulması zarar ve ziyaa uğraması yüzünden ileri sürülen talepler,
- Çalınan veya gaspedilen aracın sebep olduğu ve Karayolları Trafik Kanunu'na göre işletenin sorumlu olmadığı zararlar ile aracın çalındığını ve/veya gaspedildiğini bilerek binen yolcuların zarara uğramaları nedeniyle ileri sürülen talepler,
- Sürat yarışlarına iştirak ve yarış güzergahında yapılan antrenmanlar sırasında meydana gelebilecek zarar ve ziyana nedeniyle ileri sürülen talepler,
- Aracın gözetim, onarım, bakım, alım-satım, araçta değişiklik yapılması amacı ile veya benzeri bir amaçla faaliyette bulunan teşebbüslere bırakılmasından sonra aracın sebep olduğu zararlara ilişkin her

türlü talepler,

i) Patlayıcı ve parlayıcı maddeler taşınması (yedek akaryakıt hariç) sebebiyle meydana gelen zarar ve ziyanlardan dolayı ileri sürülen talepler.

Tazminatın Azaltılması veya Kaldırılması Sonucunu Doğuran Haller

Madde 4- Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülemez.

Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigortalıya rücu edebilir.

Sigortalıya başlıca şu nedenlerle rücu edilir:

a) Sigortalının kasdi bir hareketi veya ağır kusuru yüzünden sebebiyet verilen zarar ve ziyanlara ilişkin talepler,

b) Aracın, Karayolları Trafik Kanununa göre geçerli sürücü belgesi olmayan kimseler tarafından sevkedilmesi veya geçerli trafik belgesi olmadan kullanılması halinde sebebiyet verilen zarar ve ziyana ilişkin talepler,

c) Aracın, alkollü içkilerin etkisi altında olup güvenli sürme yeteneklerini kaybetmiş olan veya uyuşturucu veya keyif verici maddeler almış kimseler tarafından sevk ve idare edilmesi halinde sebebiyet verilen zarar ve ziyana ilişkin talepler,

d) Araçların yolcu taşınmaya mahsus olmayan yerlerinde yolcu taşınması veya yetkili makamlarca tespit edilen kapasite dışında fazla yolcu veya yük taşınması sebebiyle doğacak zarar ve ziyanlara ilişkin talepler.

Bunlardan başka, sigorta ettiren zarar vukuunda 10. maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar ve ziyan miktarında bir artış olursa, sigortacı zarar görene tazminatı ödemekle beraber, bu artış için sigorta ettirene rücu eder.

Sigortanın Başlangıcı ve Sonu:

Madde 5- Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılı günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü

Madde 6- Sigortacı bu sigortayı sigorta ettirenin aracın hakiki durumunu bildirmek üzere teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı hakikate aykırı veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde:

a) Sigorta ettirenin kasdı varsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir ve riziko gerçekleşmiş ise zarar görenlere tazminatı ödemekle beraber, ödediği tazminat miktarı kadar sigorta ettirene rücu eder. Cayma halinde Sigortacı prime hak kazanır.

b) Sigorta ettirenin kasdı bulunmaz ise, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren talep edilen prim farkını kabul etmediğini 15 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

c) Cayma, fesih veya prim farkını talep etme hakkı, süresinde kullanılmadığı takdirde düşer.

d) Sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı takdirde riziko:

- 1- Sigortacı durumu öğrenmeden önce veya,
- 2- Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde veyahut,
- 3- Bu ihbarın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse,

sigortacı zarar görenlere ödediği tazminatın, tahakkuk eden prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki oran kadar kısmı dışında kalan miktarı için sigorta ettirene rücu eder.

Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

A- Kullanılış Tarzı Değişikliği:

Madde 7- Akdin yapılmasından sonra aracın teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan kullanılış tarzı, sigortacının muvafakati olmadan değiştirildiği takdirde sigorta ettiren, bu değişikliği:

- a) Kendisi tarafından veya açık veya zımni rızası ile bir başkası tarafından yapılmış ise derhal,
- b) Açık veya zımni rızası olmadan başka bir şahıs tarafından yapılmış ise durumu öğrenir öğrenmez,

ve her iki halde de en geç 8 gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür.

Sigortacı, değişikliği öğrendiği tarihten itibaren, bu değişiklik sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiriyorsa 8 gün içinde:

- 1-Sözleşmeyi fesheder veya,
- 2-Prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını 8 gün içinde ödemediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Aracın teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan kullanılış tarzının değiştiğini öğrenen sigortacı, sigorta primini tahsil etmek gibi sigorta sözleşmesinin aynen devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Aracın kullanılış tarzındaki rizikoyu ağırlaştırıcı değişiklikleri sigorta ettiren ihbar süresi içerisinde kasden bildirmemişse sigortacı, ihbar süresinden sonra gerçekleşen hasarlara ait ödediği veya ödemekle yükümlü olacağı tazminat miktarı kadar sigorta ettirene rücu eder.

İhbar yükümlülüğüne riayetsizlik kasıtlı değilse sigortacı, ödenen tazminatın, tahakkuk eden prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki oran kadar kısmı dışında kalan miktarı için sigorta ettirene rücu eder.

Değişikliğin rizikoyu hafifletici mahiyette olduğu ve daha az prim tatbikini gerektirdiği anlaşılır ise, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre bulunacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir.

B-İşletenin Değişmesi:

Madde 8- Aracın işleteni değiştiği takdirde, sigortacının peşin muvafakati alınmadıkça, hiçbir ihbara lüzum kalmaksızın sigorta sözleşmesi münfesh olur ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esasına göre hesap edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

Sigorta Ücretinin Ödenmesi ve Sigorta cının Sorumluluğunun Başlaması

Madde 9- Sigorta ücreti prim ve 13. maddede belirtilen vergi, resim ve harçlardan oluşur.

Sigorta ücretinin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise ilk taksit, en geç poliçenin tesliminde ve kalan taksitler de poliçede belirtilen tarihlerde nakden ödenir.

Sigorta ücretinin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise ilk taksit ödenmemiş ise sigortacının sorumluluğu başlamaz, bu şart poliçenin yüzüne yazılır.

Birbirini takip eden iki taksidin ödenmemesi veya rizikonun gerçekleşmesi halinde taksitlerin tümü muaccel olur ve bu şart da poliçenin yüzüne yazılır. Sigortacı muaccel sigorta ücret borcunu vadesinde ödememiş olan sigorta ettirene, noter vasıtasıyla veya iadeli taahhütlü mektupla borcunu bir ay içinde ödemesini, aksi takdirde sözleşmenin fesih edilmiş olacağını bildirir. Bu takdirde müddetin sonunda borç ödenmemiş ise, sözleşme münfesh olur ve sigorta ettiren, yapılan masraflarla fesih tarihine kadar geçen müddete ait kısa müddet esasına göre hesaplanan ücreti sigortacıya ödemekle yükümlü olur.

Sigorta ücretinin kambiyo senetlerine bağlanması borcun mahiyetini değiştiremediği gibi Ticaret Kanunu ile tanınmış hak ve imtiyazlara da hâlel getirmez.

Zarar Vukuunda Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri

Madde 10- Sigorta ettiren, zarar vukuunda aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

- a) İşbu sözleşmeye göre, sigorta ettirenin sorumluluğunu gerektirecek her olayı öğrendiği andan başlayarak beş gün içinde sigortacıya bildirmek,
- b) Sigortalı değilmişçesine gerekli kurtarma ve korunma tedbirlerini almak ve bu maksatla sigortacı tarafından verilecek talimata uymak,
- c) Sigortacının talebi üzerine, olayın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini ve neticelerini tespitte yararlı ve sigorta ettiren için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri gecikmeksizin vermek -ezcümle, olayın hangi gün ve saatte ve nerede vaki olduğunu ve hadise anında aracı kullananın isim ve adresi ve rücu hakkının kullanılmasına yararlı sigorta ettiren tarafından sağlanması mümkün bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek,
- d) Zararın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini tespit ve sorumluluğun tayini için yapılacak tahkikatta ve delillerin toplanmasında sigortacıya elinden gelen yardımda bulunmak,
- e) Zarardan dolayı, sigorta ettiren dava yolu ile veya sair suretle bir tazminat talebi karşısında kalır veya aleyhine cezai takibata geçilirse, keyfiyetten sigortacıyı derhal haberdar etmek ve zarar ziyan talebine ve cezai takibata müteallik olarak almış olduğu ihbarname, davetiye gibi bilcümle tebliğnameleri derhal sigortacıya tevdi etmek.
- f) Dava açılması halinde sigorta poliçesinde kayıtlı limitlere kadar davanın takip ve idaresi için sigortacının göstereceği avukata lazım gelen vekaletnameyi vermek,
- g) Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının tespiti için sigortacının yetkili kıldığı temsilcilerinin zarar ve ziyanlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere müsaade etmek,
- h) Sigorta konusu ile ilgili başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

Zarar ve Ziyanın Tespiti

Madde 11- (Değişiklik: 24.07.2003/46001-Hazine Müst.Genelgesi)

Sigortacı, sigorta ettirenin muvafakatini almak şartıyla zarar ve ziyan talebinde bulunan üçüncü şahısla doğrudan doğruya temasa geçerek anlaşma hakkını haizdir.

Sigortacının yazılı muvafakati olmadıkça, sigorta ettiren sorumluluğunu, zarar ve ziyan talebini kısmen veya tamamen kabule mezun olmadığı gibi, zarar görenlere herhangi bir tazminat tediyesinde de bulunamaz.

Karayolları Trafik Kanunu Mali Sorumluluk Sigortası limitlerini aşan dava masrafları sigortacıya aittir. Şu kadar ki hükmolunan tazminat sigorta bedelini geçerse sigortacı bu masrafları sigorta bedelinin tazminata oranı dahilinde öder.

Hasar halinde, hasar gören parça, onarımı mümkün değilse veya eşdeğeri parça ile değiştirilme imkanı yok ise yenisi ile değiştirilir. Bu durumda taşıtta bir kıymet artışı meydana gelse dahi bu fark tazminat miktarından indirilmez. 1

Sigortalı veya aracı kullanan kimseler aleyhine ceza takibatına geçilmesi halinde sanığın muvafakati ile sigortacı da savunmaya iştirak edebilir. Bu takdirde sigortacı yalnız seçtiği avukatın masraflarını öder.

Cezai takibattan doğan diğer bilumum masraflarla muhtemel para cezaları sigorta teminatı dışında kalır.

Zarar ve Tazminatın Sonuçları

Madde 12- Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken sigorta ettiren yerine geçer. Sigorta ettiren sigortacının ikame edebileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye mecburdur.

Tazminat talebine sebebiyet verecek olan her olaydan sonra taraflar, sigorta akdini feshetme hakkını haizdir. Sigortacı, fesih hakkını ancak tazminatı ödemededen kullanabilir.

Sigortacı, fesih hakkını kullandığı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Sigorta ettiren, fesih hakkını kullandığı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve işlememiş sigorta süresine ait prim geri verilmez.

Çeşitli Hükümler

Vergi, Resim ve Harçlar

Madde 13- Sigorta sözleşmesine, bedeline veya primine ilişkin olarak Kanunlara göre sigorta ettirene yüklenmiş veya yüklenecek vergi, resim ve harçlar sigorta ettirenden alınır.

Tebliğ ve İhbarlar

Madde 14- Sigorta ettirenin ihbar ve tebliğleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigorta şirketinin ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine, bu adresin değişmiş olması halinde sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı suretle yapılır.

Taraflara imza karşılığı olarak elden verilen mektup veya telgrafla yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Madde 15- Sigortacı, sigorta ettirene ait öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

Yetkili Mahkeme

Madde 16- Sigortacı ile sigortalı arasındaki ihtilaflarda yetkili mahkeme sigortalının ikametgahının veya sigortacının merkezinin veya poliçeyi imza eden acentenin bulunduğu yer mahkemesidir.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuk sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi, kazanın vuku bulunduğu yer mahkemesinde de açılabilir.

Zaman Aşımı

Madde 17- Motorlu araç kazalarından doğan zararların tazminine ilişkin talepler, zarar görenin, zarar ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak iki yıl ve herhalde, kaza gününden başlayarak on yıl içinde zamanaşımına uğrar.

Dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve ceza kanunu bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş bulunursa, bu süre tazminat talepleri için de geçerlidir.

Zaman Aşımı, tazminat yükümlüsüne karşı kesilirse, sigortacıya karşı da kesilmiş olur. Sigortacı bakımından kesilen zamanaşımı, tazminat yükümlüsü bakımından da kesilmiş sayılır.

Motorlu araç kazalarında tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı rücu hakları, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri günden başlayarak iki yılda zaman aşımına uğrar.

Diğer hususlarda, genel hükümler uygulanır.

Özel Şartlar

Madde 18- Bu Genel Şartlara ve varsa bunlara ilişkin klozlara aykırı düşmeyen özel şartlar konulabilir.